

One size doesn't fit all

Hvordan skal legevakten organiseres? Hva er akseptabel reisevei til legevakten? Dette var noen av problemstillingene som ble diskutert på landsstyremøtet.

Legeforeningens neste statusrapport skal omhandle legevaktordningen. Hva rapporten bør inneholde ble diskutert på årets landsstyremøte. – Vi har fått mange innspill som vil bli behandlet i forbindelse med utarbeidelsen av rapporten, sa sentralstyremedlem, allmennlege og debattinnleder Marit Hermansen.

– Det er viktig at legevakten får inn de riktige pasientene. Legevakt er en allmennmedisinsk oppgave og allmenmedisinen er det faget som må ligge i bunnen for legevaktarbeidet. Skal fastlegen ta i mot pasienter som trenger øyeblikkelig hjelp, men som ikke er syke nok til å besøke legevakten, så må allmennlegetjenesten styrkes betraktelig, påpekte Hermansen.

Gjør porten vid

– Porten inn til legevakten skal være vid, men kanskje ikke fullt så vid som i dag? Skal vi ha like åpne porter for «blålyspasienter» som for barn som trenger hostesaft? Legevakten tar imot to millioner pasienter hvert år. Vi trenger allmennleger og andre som er spesielt kvalifisert til legevaktarbeidet. Det er viktig at det stilles krav til kompetanse, spørsmålet er hva slags kompetanse det er behov for, sa Hermansen.

Legeforeningen må være konkret

Fastlege Tom Ole Øren fra Tønsberg understreket fra talerstolen at legevakten er det svakeste leddet i den akuttmedisinske kjeden og at det er der det er flest klager fra brukerne.

– Dette må det ryddes opp i. I Vestfold arrangerte vi nylig et medlemsmøte hvor legevakt var tema. Vi inviterte politikere i fylket, og mange stilte opp. Det er viktig å

Legeforeningens neste statusrapport skal ha legevaktordningen som tema. Foto Scanpix

Nestleder i Allmennlegeforeningen Ivar Halvorsen var blant de som tok ordet under debatten. Foto Thomas Barstad Eckhoff

snakke med og informere politikerne. Legeforeningens legevaktrapport må bli konkret og ha et språk som brukere og politikere kan forstå, påpekte Øren.

En allmennmedisinsk tjeneste

Fastlege i Trondheim, Marte Walstad, mente at legevakt helt klart er en allmennmedisinsk tjeneste.

– Storbylegevakten i Trondheim betjenes av allmennleger. Det bør være slik at flere henvendelser/konsultasjoner enn i dag tas via telefon. Pasientene må da raskt få snakke med en lege, som kan vurdere om det er prekärt og behov for legevaktbesøk. Vurderes det som så akutt at man ikke kan vente til fastlegen åpner kontoret neste dag, da må legevakten oppsøkes. Det kreves stadig mer av legevaksleger, det er derfor viktig at kompetansen bygges opp. Men hvordan skal det gjøres, var Walstads spørsmål til landsstyret.

– Kommunene må investere betydelige midler i legevakt når det gjelder bygninger, utstyr og opplæring av personalet. For å få til en slik form for spesialisering må fastlegenes plikt til legevakt opphøre. Ordningen må baseres på frivillige avtaler, slik at kommunene tvinges til å legge til rette for en ny ordning. Da kan samfunnet få en mye bedre legevaktstjeneste, påpekte leder av Allmennlegeforeningen Kari Sollien.

Flere landsstyredelegater ga uttrykk for at fastlegene ikke må presses til å utføre enda flere oppgaver i en allerede travel hverdag.

Forskjell på by og bygd

– Det er store forskjeller på by og bygd med hensyn til legevaktens innhold. Vi bør diskutere om det bør være egenandel ved legevaktbesøk. Erfaringer fra Nederland, hvor det er egenandelfritak på legevakt, viser at det ikke er flere legevaktbesøk enn i Norge. Når det gjelder utrykning på legevakt så er det mange steder et transportproblem. En sivil bil i en bilkø i storbyen fungerer ikke, kun uniformerte biler slipper frem, sa allmennlege Trond Egil Hansen.

Richard Våge var opptatt av de unge legene som ofte er de som tar det krevende legevaktarbeidet.

– Jeg jobbet en periode ved Grenland legevakt. Der gikk vi opp fra en til to leger på vakt noe som førte til at vi fikk vi bedre tid til pasientene og innleggingsraten gikk ned. Det finnes helt klart gode eksempler på hvordan man kan skape gode legevakter, sa Våge.

Flere unge leger ga uttrykk for at legevakt i distriktturnus bør organiseres på en bedre måte enn i dag slik at turnuslegene sikres bedre oppfølging og veiledning. Det ble påpekt at turnuslegene må få trening i det å stå i front, og Legeforeningen ble bedt om å huske på turnuslegene i det videre arbeidet med rapporten.

Lisbet T. Kongsvik

lisbet.kongsvik@legeforeningen.no
Samfunnspolitisk avdeling